

1. AINEEN TAI VALMISTEEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Kemikaalin tunnistustiedot****1.1.1 Kauppanimi**

Maakaasu

1.2 Kemikaalin käyttötarkoitus**1.2.1 Käyttötarkoitus sanallisesti ilmoitettuna**

Polttoaine.Moottoripolttoaine. Paineistettu maakaasu.

Voidaan käyttää myös nimeä CNG Paineistettu maakaasu, kun P > 55 bar.

1.2.2 Toimialakoodi

E 40 Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto

DG 24 Kemikaalien, kemiallisten tuotteiden ja tekokuitujen valmistus

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

55 Muut kemikaalit

1.3 Valmistajan, maahantuojaan tai muun toiminnanharjoittajan tunnistustiedot**1.3.1 Valmistaja, maahantuoja tai muu toiminnanharjoittaja**

Gasum Oy

1.3.2 Yhteystiedot

Katuosoite	Keilaranta 6
Postinumero ja -toimipaikka	02151 ESPOO
Postiosoite	PL 21
Postinumero ja -toimipaikka	02151 ESPOO
Puhelin	020 4471
Telefax	020 44 78609

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**09-471 977 tai 09-4711 Myrkytystietokeskus / HUS
PL 340 (Haartmaninkatu 4), 00029 HUS (Helsinki)**2. VAARAN YKSILÖINTI**

PALO- JA RÄJÄHDYSSVAARA: Erittäin helposti syttyvä kaasu. Kaasu on ilmaa kevyempää ja voi muodostaa ilman kanssa räjähtävän seoksen.

TERVEYSVAARA: Hyvin suuret kaasupitoisuudet voivat syrjäyttää ilman hapen (tukehtumisvaara). Nopeasti haihtuessaan paineistettu kaasu maakaasu voi aiheuttaa paleltumia.

YMPÄRISTÖVAARA: Tuotetta ei ole luokiteltu vaaralliseksi.

3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat**

3.1.1 CAS/EY- numero ja rek. nro	3.1.2 Aineosan nimi	3.1.3 Pitoisuus	3.1.4 Varoitusmerkki, R-lausekkeet ja muut tiedot aineosasta
8006-14-2	Maakaasu	Noin 100 %	F+; R12

3.1.7 Muut tiedot

Sisältää metaania vähintään 85 mol-%.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Erityiset ohjeet**

4.2 Hengitys

Kaasua hengittänyt siirretään altistuksesta, pidetään lämpimänä ja levossa. Tarvittaessa annetaan happea tai puhalluselytystä. Hakeuduttava lääkärin hoitoon huomattavan altistuksen jälkeen.

4.3 Iho

Iho lämmitetään välittömästi runsaalla vedellä huuhdellen. Hakeuduttava lääkärin hoitoon huomattavan altistuksen jälkeen.

4.4 Roiskeet silmiin

Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä vähintään 15 minuutin ajan. Huuhtelua jatketaan kunnes päästään (silmä)lääkärin hoitoon.

4.5 Nieleminen

-

4.6 Tietoja lääkärille tai muille ensiapua antaville ammattihenkilöille

-

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET**5.1 Sopivat sammutusaineet**

Tulipalojen sammutus jätetään palontorjunnan ammattilaisille.

5.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä

-

5.3 Erityiset altistumisvaarat tulipalossa

Räjähdysvaara ilmaa kevyemmän kaasun kertyessä suljettuihin tiloihin. Räjähdysvaara paineen kasvaessa, jos kaasuputkistot kuumenevat tulipalossa.

5.4 Erityiset suojaimet tulipaloa varten

Paineilmahengityslaitte ja täydellinen suojarustus.

5.5 Muita ohjeita

Ellei kaasuventtiiliä voida sulkea, liekki on annettava palaa. Avotulen läheisyydessä olevia kaasuputkistoja jäähdytetään riittävältä turvaetäisyydeltä vesisuihkuin.

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ**6.1 Ohjeet henkilövahinkojen estämisestä**

Päästöalueella olevat evakuoidaan tuulen yläpuolelle. Palo- ja räjähdysvaara eliminoidaan eristämällä alue sytytyslähteistä ja estämällä kaasun kertyminen suljettuihin tiloihin. Kaasun haihtumista voidaan ohjata vesisuihkuin.

6.2 Ohjeet ympäristövahinkojen estämisestä

-

6.3 Puhdistusohjeet

Valvottu haihdutus tai poltto. Huomioitava tuotteen aiheuttama palo-, räjähdys- ja terveysvaara. Tila tuuletettava hyvin.

6.4 Muita ohjeita

Vahingosta on ilmoitettava välittömästi paikalliselle viranomaiselle. Kaikissa toimenpiteissä käytettävä riittäviä suojarusteita.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI**7.1 Käsittely**

Suojattava lämmöltä. Eristettävä sytytyslähteistä. Estettävä varotoimenpitein (esim. maadoituksin) staattisen sähkön aiheuttama kipinänti. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta tuotetta käsiteltäessä. Varmistettava, ettei vuotoja pääse syntymään auki jääneistä venttileistä tai vuotavista liitoksista.

7.2 Varastointi

Varastointi paine jopa 250 bar. Erittäin helposti syttyville kaasuille soveltuvassa erityissäiliössä tai putkistossa.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

8.2.1 Työperäisen altistuksen torjunta

SÄILIÖIDEN PUHDISTUSTÖISSÄ NOUDATETTAVA ERITYISOHJEITA (hapen syrjäytymisen vaara). Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta tuotetta käsiteltäessä.

8.2.1.1 Hengityksensuojaus

Käytettävä ylipaineista paineilmalaitetta

8.2.1.2 Käsiensuojaus

Nesteytettyä tuotetta käsiteltäessä kylmältä eristävät käsineet.

8.2.1.3 Silmiensuojaus

Tarvittaessa kasvonsuojain, tiiviisti asettuvat suojalasit.

8.2.1.4 Ihonsuojaus

-

9. FYSIKAALISET JA KEMIALLISET OMINAISUUDET

9.1 Yleiset tiedot (olomuoto, väri, haju)

Väritön kaasu, heikko hiilivetyjen haju.

9.2 Terveystiedot, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot

9.2.1 pH

-

9.2.2 Kiehumispiste/kiehumisalue

-162 °C (metaani)

9.2.3 Leimahduspiste

-188 °C (metaani)

9.2.5 Räjähdysominaisuudet

9.2.5.1 Alempi räjähdysraja

5 til-% (syttymisraja)

9.2.5.2 Ylempi räjähdysraja

15 til-% (syttymisraja)

9.2.7 Höyrynpaine

Noin 150 kPa (20 °C) (vesi = 2,3 kPa)

9.2.8 Suhteellinen tiheys

0,56 (ilma = 1)

9.2.9 Liukoisuus

9.2.9.1 Vesiliukoisuus

Niukkaliukoinen (24 mg/l, metaani)

9.2.9.2 Rasvaliukoisuus (liuotin-öljy, yksilöitävä)

Ei tunneta

9.2.10 Jakautumiskerroin: n-oktanoliv/vesi

(kaasu)

9.3 Muut tiedot

Kaasun tiheys = 0,73 kg/m³

Nesteen tiheys kiehumislämpötilassa: 0,42 kg/l (metaani)

Henryn lain vakio = 0,6 atm·m³/mol

1 ppm = 0,67 mg/m³ (metaani), 1 mg/m³ = 1,50 ppm (metaani)

Itsesyttymislämpötila : 537 °C (metaani)

Sulamispiste : -182 °C (metaani)

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

10.1 Vältettävät olosuhteet

Syttymisvaara; vältettävä kuumuutta ja sytytyslähteitä.
Vesi (voi muodostaa kiinteitä hydraatteja korkeassa paineessa ja alhaisessa lämpötilassa).

10.2 Vältettävät materiaalit

-

10.3 Vaaralliset hajoamistuotteet

Hiilimonoksidi.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Välitön myrkyllisyys**

-

11.2 Ärsyttävyys ja syövyttävyys

Kaasu ei ärsytä silmiä, hengitysteitä eikä ihoa.

11.3 Herkistyminen

Ei.

11.4 Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikaismyrkyllisyys

-

11.5 Kokemusperäinen tieto vaikutuksista ihmisiin

Suuret höyrypitoisuudet voivat aiheuttaa tajuttomuutta. Nesteen nopea haihtuminen aiheuttaa paleltumia. Tuotteen aineosat voivat imeytyä kehoon hengitettynä.

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Ekotoksisuus****12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille**

(kaasu)

12.2 Kulkeutuvuus

Nesteytetty tuote haihtuu nopeasti ilmaan, missä hajoaa erittäin hitaasti.

12.3 Pysyvyys ja hajoavuus**12.3.1 Biologinen hajoavuus**

(kaasu)

12.3.2 Kemiallinen hajoavuus

Ilmakemiallisesti erittäin hitaasti hajoava (metaanin arvioitu puoliintumisaika 220 päivää).

12.4 Biokertyvyys

-

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT TIEDOT

Poltto vaatii paikallisten säädösten mukaista erityiskäsittelyä johtuen puristetun kaasun korkeasta paineesta .

14. KULJETUSTIEDOT**14.1 YK-numero**

1971

14.3 Maakuljetukset**14.3.1 Kuljetusluokka**

2

14.3.2 Vaaran tunnusnumero

23

14.3.2.1 ADR/RID-varoituspukkeet

2.1

14.3.3 Rahtikirjan mukainen nimitys

UN 1971 MAAKAASU, PURISTETTU, jonka metaanipitoisuus on korkea.

Maakaasu

fin

Päiväys: 20.6.2007

Edellinen päiväys: 3.3.2003

14.3.4	Muita tietoja	2.1 F P200 Pakkaus, luokituskoodi 1F.
14.4	Merikuljetukset	
14.4.1	IMDG-luokka	2.1
14.4.2	Oikea tekninen nimi	UN 1971 NATURAL GAS, COMPRESSED with high methane content.
14.4.2.2	Merta saastuttava aine	-
14.4.3	Muita tietoja	EmS: F-D, S-U
14.5	Ilmakuljetukset	
14.5.3	Muita tietoja	Ei kuljeteta lentoteitse.

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

15.1	Varoitusetiketin tietoja	
15.1.1	Valmisteen varoitusmerkin kirjaintunnus ja varoitusmerkin nimi	
	F+	Erittäin helposti syttyvä
15.1.2	Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet	
	Maakaasu	
15.1.3	R-lausekkeet	
	R12	Erittäin helposti syttyvää.
15.1.4	S-lausekkeet	
	S9	Säilytettävä paikassa, jossa on hyvä ilmanvaihto.
	S16	Eristettävä sytytyslähteistä - Tupakointi kielletty.
	S33	Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinäinti.

16. MUUT TIEDOT

16.1	Luettelo kemikaalia koskevista R-lausekkeista	
	R12	Erittäin helposti syttyvää.
16.4	Lisätiedot	
	Gasum Oy, puh. 020 4471.	
16.5	Käytetyt tietolähteet	
	Säädökset, tietokannat, kirjallisuus, omat tutkimukset.	
16.6	Lisäykset, poistot ja muutokset	
	1, 2, 3, 6.4, 14, 16.5	